Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку

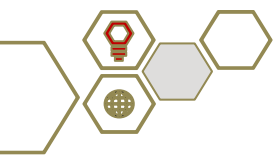
УДК 35.07:339.9

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15718153>**Сприйняття антикорупційних реформ України як чинник довіри
міжнародних інвесторів і донорів****Новосколькова Людмила Олександрівна,**

кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології і
міжнародних відносин, навчально-науковий інститут соціальних і
гуманітарних наук, Луганський національний університет ім. Т. Шевченка, м.
Лубни, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-1082-7979>

Прийнято: 08.06.2025 | Опубліковано: 23.06.2025

Анотація. Корупція є чималою перешкодою для соціально-економічного розвитку України, знижуючи довіру міжнародних інвесторів і донорів, що особливо актуально в умовах війни та відбудови. **Мета.** Дослідження спрямоване на аналіз впливу антикорупційних реформ в Україні на рівень довіри міжнародних інвесторів і донорів, та на визначення основних проблем і викликів у реалізації антикорупційної політики в умовах війни. **Методи.** У роботі використано системний підхід, методи порівняльного аналізу, статистичного узагальнення, аналізу нормативно-правових актів та огляд актуальних досліджень за останні роки. Основою емпіричного аналізу стали дані міжнародних організацій, звітів уряду України та міжнародних донорських платформ. **Результати.** Доведено, що антикорупційні реформи є ключовим чинником для міжнародної фінансової підтримки України і залучення іноземних інвестицій. Зазначено, що попри створення нових антикорупційних інституцій (НАБУ, САП, ВАКС), значним викликом

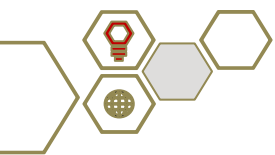
залишається забезпечення незалежності судової системи, що знижує рівень довіри до ефективності боротьби з корупцією. Досліджено динаміку Індексу сприйняття корупції в Україні у 2013–2024 роках, а також структуру міжнародної фінансової допомоги у 2024 році. Розкрито роль міжнародних партнерів у підтримці реформ, зокрема, через Ukraine Facility та Міжвідомчу донорську координаційну платформу. Представлено рекомендації щодо подальшого зміцнення антикорупційних механізмів. **Висновки.** Ефективність антикорупційних реформ в Україні у сфері правосуддя, публічних закупівель державного та корпоративного управління в Україні безпосередньо впливає на рівень довіри міжнародних донорів та інвесторів. Досягнення стійких результатів потребує забезпечення прозорості, підзвітності та політичної незалежності антикорупційних органів і судової системи. В умовах війни особливого значення набуває ефективне управління міжнародною допомогою через надійні управлінські механізми та чіткий моніторинг.

Ключові слова: судова незалежність, міжнародна допомога, Ukraine Facility, прозорість, підзвітність, донорська координація, управління ресурсами, відбудова, фінансова стабільність.

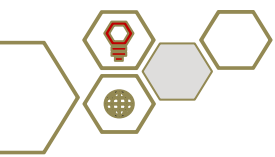
Perception of Ukraine's anti-corruption reforms as a factor of trust for international investors and donors

Lyudmila Novoskoltseva,

Candidate of Political Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Political Science and International Relations, Educational and Scientific Institute of Social Sciences and Humanities, Taras Shevchenko Luhansk National University, Lubny, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-1082-7979>

Abstract. Corruption remains a significant obstacle to Ukraine's socio-economic development, undermining the confidence of international investors and donors – a particularly pressing issue in war and reconstruction. **Purpose.** The study aims to analyze the impact of Ukraine's anti-corruption reforms on the trust of international investors and donors and identify the key challenges in implementing anti-corruption policies during wartime. **Methods.** The research employs a systematic approach, comparative analysis, statistical generalization, analysis of legal acts, and a review of recent academic studies. The empirical analysis is based on data from international organizations, reports of the Ukrainian government, and international donor platforms. **Results.** The study demonstrates that anti-corruption reforms are key to securing international financial support and attracting foreign investment to Ukraine. Despite establishing new anti-corruption institutions (NABU, SAPO, HACC), ensuring the independence of the judiciary remains a significant challenge that undermines trust in the effectiveness of anti-corruption efforts. The dynamics of Ukraine's Corruption Perceptions Index for 2013–2024 and the structure of international financial aid for 2024 are analyzed. The role of international partners in supporting reforms, particularly through the Ukraine Facility and the Multi-agency Donor Coordination Platform, is highlighted. The paper also presents recommendations for further strengthening anti-corruption mechanisms. **Conclusions.** The effectiveness of anti-corruption reforms in Ukraine, particularly in the judiciary, public administration, public procurement, and corporate governance, directly affects the level of trust from international donors and investors. Sustainable results require transparency, accountability, and political independence of anti-corruption bodies and the judiciary. Under wartime conditions, efficient management of international aid through reliable governance mechanisms and strict monitoring becomes critical.

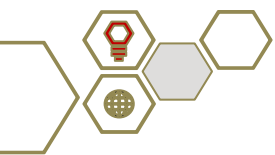
Keywords: judicial independence, international assistance, Ukraine Facility, transparency, accountability, donor coordination, resource management, recovery, financial stability.

Постановка проблеми. У сучасних умовах ефективна імплементація антикорупційних реформ в Україні набуває особливої ваги для збереження фінансової стабільності, підтримки міжнародних партнерів та інтеграції до європейських та євроатлантичних інституцій. Корупція традиційно є одним із головних бар'єрів для сталого соціально-економічного розвитку держави, знижуючи інвестиційну привабливість, підриваючи довіру міжнародних партнерів і донорів, а також ускладнюючи доступ до зовнішнього фінансування.

Особливу актуальність проблема набуває у контексті великомасштабної війни, коли держава змушена покладатися на значну міжнародну фінансову допомогу. Від ефективності антикорупційної політики безпосередньо залежить прозоре та цільове використання зовнішніх ресурсів, що є визначальним чинником у формуванні довіри міжнародної спільноти до української держави. Порушення принципів прозорості й підзвітності створює ризики зловживань, що можуть не лише послабити позиції України у світі, а також спричинити скорочення обсягів міжнародної допомоги.

Таким чином, дослідження проблематики антикорупційних реформ у сучасних умовах є важливим як у науковому аспекті - для розвитку теоретичних підходів до формування ефективної антикорупційної політики, так і у практичному - для удосконалення механізмів державного управління, зниження корупційних ризиків та зміцнення інституційної спроможності держави в умовах воєнної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В академічних працях проблема протидії корупції в Україні розглядається крізь призму сучасних

загроз, особливо у контексті воєнного стану та підвищених корупційних ризиків. Питання впливу корупції на систему публічного управління досліджував М. Предко [1], який наголошує на руйнівному впливі корупційних практик на ефективність діяльності органів влади. Г. Фердман [2] акцентує увагу на загрозах корупції у правоохоронній сфері та публічному адмініструванні, відзначаючи складнощі у забезпеченні контролю під час військового конфлікту.

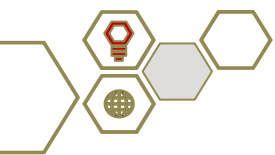
Дослідження О. Бандурки [3] присвячене особливостям запобігання корупції в Україні в умовах воєнного стану. У роботі аналізується правове регулювання антикорупційної діяльності у надзвичайних умовах та виклики адаптації законодавства для ефективної боротьби з корупцією під час війни.

Праця С. В. Миненка та співавторів [4] присвячена сприйняттю корупції в Україні на регіональному рівні у контексті сучасних викликів, зокрема, військового конфлікту та євроінтеграції. Виявлено регіональні відмінності у толерантності до корупції та основні фактори, що впливають на ці показники.

С. М. Шайло [5] розглядає інституційну спроможність антикорупційних органів України в умовах військового конфлікту. Окреслено проблеми та шляхи посилення ефективності цих органів для забезпечення суспільної довіри та стабільності в період воєнних дій.

У дослідженні А. В. Марченка [6] аналізується впровадження антикорупційних реформ під час воєнного стану, підкреслюється необхідність підвищення прозорості й контролю в державних інституціях, а також вивчається роль реформ у підтримці безпеки і довіри громадськості.

У статті М. М. Грищука [7] проаналізовано міжнародний досвід запобігання та протидії корупції як ключовий інструмент реформування антикорупційної політики України. Виокремлено успішні практики, зокрема, законодавче регулювання, систему відповідальності, відкритість діяльності посадових осіб, соціально-економічні реформи та антикорупційну освіту.

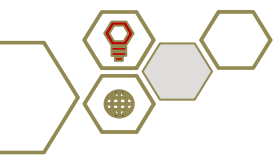
А. С. Бродзь [8] аналізує напрями розвитку антикорупційної реформи в Україні в умовах війни, наголошуючи на необхідності комплексного підходу до усунення корупційних ризиків в державному управлінні. В. Д. Гвоздецький [9] у монографії детально досліджує організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції в Україні. О. І. Васильєва та Н. В. Васильєва [10] підкреслюють, що корупція залишається ключовою та гострою проблемою нашого часу, що негативно впливає на розвиток держави та міжнародну довіру.

Р. Гречанюк [11] розкриває роль державних антикорупційних програм у механізмах боротьби з корупцією, визначаючи ключові напрями їх реалізації. М. В. Кікалішвілі [12] у монографії аналізує стратегії й тактику протидії корупційній злочинності в Україні, розкриваючи організаційно-управлінські та кримінально-правові аспекти. В. В. Сержанов, Т. А. Дяченко та Ф. В. Абрамов [13] у своєму дослідженні висвітлюють взаємозв'язок між корупцією, неефективністю інститутів та процесами європейської інтеграції України. Н. Шевченко, М. Копитко та І. Мігус [14] аналізують напрями скорочення проявів корупції в умовах кризових явищ та необхідності легалізації доходів в Україні.

Г. Б. Яковенко [15] проаналізував методологічні підходи до вимірювання рівня корупції, систематизуючи переваги й обмеження сучасних індексних оцінок як інструменту моніторингу антикорупційної політики.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на активний інтерес дослідників до теми антикорупційної політики в Україні, низка аспектів залишаються недостатньо дослідженими.

По-перше, у сучасних дослідженнях бракує комплексного аналізу взаємозв'язку між ефективністю антикорупційних реформ і рівнем довіри міжнародних інвесторів та донорів до України. Переважна частина наукових праць зосереджується на правових, інституційних чи організаційних аспектах

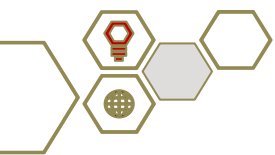
антикорупційної політики, однак вплив результатів реформ на міжнародну фінансову підтримку, прийняття рішень донорами та залучення інвестицій здебільшого розглядається фрагментарно. Це пов'язано з недостатньою кількістю емпіричних досліджень, які б узагальнювали міжнародний досвід, практику донорських організацій, індикатори оцінки ефективності реформ та реальний рівень довіри до України.

По-друге, важливим, але малодослідженим аспектом залишається взаємозв'язок між станом судової реформи та антикорупційними процесами. У більшості публікацій автори зосереджені на загальних характеристиках судової системи, однак питання прямого впливу рівня судової незалежності на формування міжнародної довіри до України як реципієнта донорської допомоги потребує глибшого вивчення. Недостатній рівень інституційної незалежності судів знижує ефективність розслідування корупційних злочинів та створює ризики політичного втручання в антикорупційні органи, що негативно сприймається міжнародною спільнотою.

По-третє, у наукових працях недостатньо представлений комплексний аналіз організаційно-управлінських механізмів забезпечення прозорості у використанні міжнародної фінансової допомоги в умовах війни.

Недостатня увага до цих аспектів зумовлена динамічним розвитком ситуації в умовах війни і ускладнює проведення систематичних довготермінових досліджень. Крім того, частина аналітичної інформації залишається обмеженою у публічному доступі, відсутність комплексних методик інтеграції макроекономічних, управлінських та правових факторів у загальну модель оцінювання ефективності антикорупційної політики зменшує глибину існуючих досліджень.

Саме ці невирішені частини проблеми є надзвичайно важливими для розуміння загального стану антикорупційних реформ в Україні, їхнього впливу на економічну стабільність, міжнародну підтримку та перспективи

післявоєнної відбудови країни. Подальше дослідження цих аспектів дозволить більш комплексно оцінити ефективність чинних реформ, сформувавши науково обґрунтовані рекомендації для вдосконалення антикорупційної політики в умовах війни та посилення довіри міжнародних партнерів.

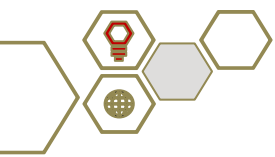
Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою цього дослідження є комплексний аналіз впливу антикорупційних реформ в Україні на формування довіри міжнародних інвесторів і донорів у контексті повномасштабної війни, а також виявлення ключових факторів, які визначають ефективність антикорупційної політики та забезпечення прозорого використання міжнародної фінансової допомоги.

Для реалізації визначеної мети у рамках дослідження заплановано:

- проаналізувати сучасний стан антикорупційної політики в Україні та ключові інституційні зміни;
- оцінити тенденції зміни Індексу сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI) в Україні;
- дослідити роль судової реформи та стану незалежності судової влади у підвищенні ефективності антикорупційних механізмів та формуванні міжнародної довіри;
- проаналізувати механізми забезпечення прозорості у використанні міжнародної фінансової допомоги, зокрема, функціонування Ukraine Facility та Міжвідомчої донорської координаційної платформи.

Обраний напрямок дослідження є актуальним як у теоретичному плані – для розвитку наукових підходів до оцінювання ефективності антикорупційної політики, так і у практичному – з огляду на необхідність забезпечення стабільної міжнародної фінансової підтримки України в умовах війни та післявоєнної реконструкції.

Виклад основного матеріалу дослідження. За останнє десятиліття антикорупційна реформа в Україні посіла ключове місце у структурі

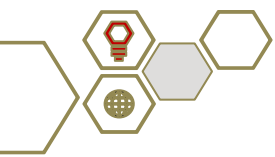

соціально-економічних трансформацій держави. Її актуальність зумовлена високим рівнем сприйняття корупції серед населення та бізнесу. Згідно з даними Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) [16, с. 15], для громадян корупція поступається лише таким проблемам як війна та зростання цін, а для бізнесу — стоїть на другому місці після загрози з боку російської агресії.

З огляду на це, ефективне впровадження антикорупційних заходів є важливим не лише для внутрішньої стабільності держави, але й для зміцнення її позицій у міжнародній спільноті. Зокрема, виконання антикорупційних зобов'язань було одним із основних критеріїв для отримання Україною безвізового режиму з Європейським Союзом. У подальшому, незворотність та системна імплементація антикорупційних реформ залишаються серед ключових умов для просування України до повноцінного членства в Європейському Союзі. Навіть в умовах широкомасштабної збройної агресії Росії, антикорупційна політика зберігає пріоритетний статус на порядку денному як для української влади, так і для міжнародних партнерів.

Антикорупційна політика України охоплює широкий спектр правових, інституційних та організаційних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та подолання корупції в усіх сферах суспільного життя. Її ключовою метою є мінімізація корупційних ризиків, підвищення прозорості та ефективності розподілу державних ресурсів, забезпечення верховенства права, а також захист прав і свобод громадян.

Основою антикорупційної політики є сформована нормативно-правова база, що передбачає чітке врегулювання діяльності посадових осіб, процедур запобігання корупційним діям та відповідальності за їх вчинення. Важливу роль у реалізації цієї політики відіграють спеціалізовані інституції, зокрема: Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) та Вищий антикорупційний суд України

(ВАКС). Їх діяльність доповнюється системою внутрішнього і зовнішнього контролю, розвинутими механізмами моніторингу, а також просвітницькими та інформаційними кампаніями, які формують антикорупційну культуру в суспільстві [17].

Для оцінки ефективності реалізації антикорупційних реформ в Україні широко використовується Індекс сприйняття корупції, розроблений Transparency International [18]. CPI оцінює рівень корупції в державному секторі за шкалою від 0 (висока корупція) до 100 (низька корупція) на основі даних експертів і бізнесу. CPI базується на кількох джерелах, включаючи звіти Світового банку, Freedom House та інших. Для України CPI є індикатором прогресу реформ і сприйняття країни міжнародною спільнотою, що впливає на інвестиції та донорську підтримку.

CPI України демонструє поступове покращення з 2013 року (рис. 1). У 2014 році країна отримала 26 балів і посіла 142 місце зі 175 країн, що відображало високий рівень корупції. До 2018 року, завдяки створенню НАБУ, САП, ВАКС і впровадженню системи ProZorro, яка заощадила мільярди гривень, цей показник зріс до 32 балів, що дозволило країні посісти 120 місце зі 180. У 2023 році Україна досягла 36 балів і 105 місця із 180, що свідчить про стабільний прогрес у сфері реалізації антикорупційних реформ, спрямованих на посилення інституційної спроможності та прозорості державного управління, попри війну, яка з 2022 року посилила корупційні ризики. Однак у 2024 році показник знизився до 35 балів, що вказує на гальмування реформ через формальний підхід і воєнний стан.

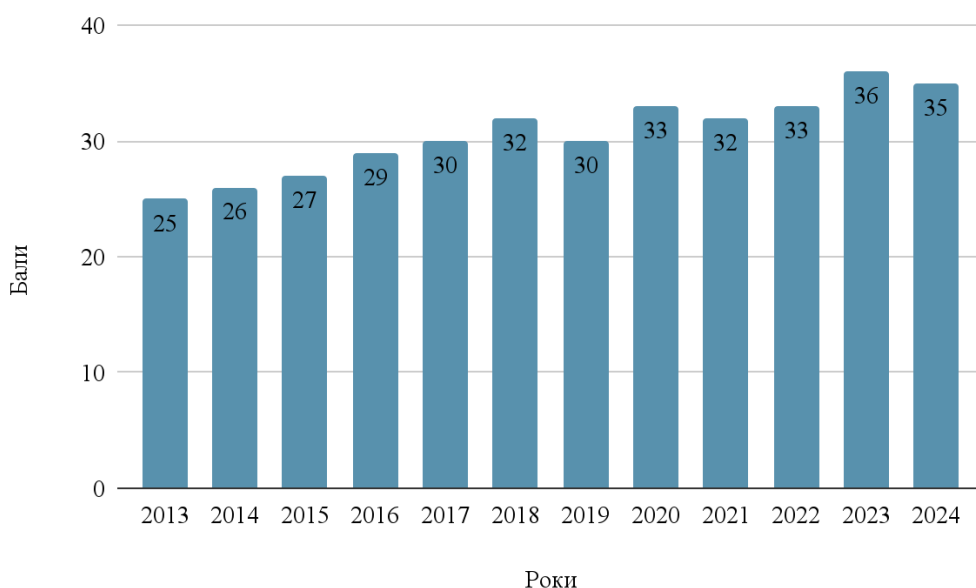
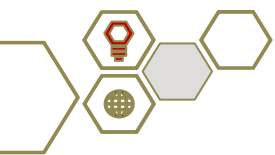
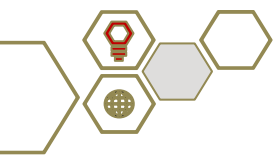

Рис. 1. Динаміка Індексу сприйняття корупції України (2013-2024 рр.)

Джерело: складено на основі [18]

За останні вісім років Україна впровадила масштабну програму антикорупційних реформ, що перевершує за амбітністю ініціативи інших країн у сучасній історії. Її системи публічної прозорості та спеціалізовані антикорупційні механізми підзвітності визнані світовими зразками ефективних реформ. Проте, окремі новостворені антикорупційні інституції стикаються з викликами становлення, тоді як ключові державні сектори, зокрема, судова система та служба безпеки, залишаються значною мірою нереформованими.

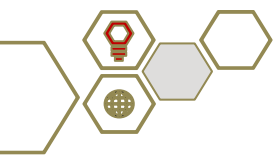
Судова корупція залишається одним із ключових бар'єрів для подальшого покращення показників СРІ та зміцнення довіри міжнародних інвесторів і донорів до України. З метою підвищення ефективності боротьби з корупцією у 2019 році було створено ВАКС, який спеціалізується на розгляді кримінальних проваджень, порушених за матеріалами НАБУ та САП, що стосуються корупційних правопорушень вищих посадових осіб. Діяльність ВАКС, який уже виніс десятки вироків у резонансних справах, стала важливим

досягненням антикорупційної реформи та сприяла позитивній оцінці антикорупційних заходів як всередині країни, так і серед міжнародних партнерів. Водночас зберігається проблема політичної залежності судової системи у цілому, що проявляється у процедурах призначення суддів, а також у можливому впливі з боку олігархічних кіл, що істотно знижує ефективність реалізації антикорупційної політики.

Актуальні соціологічні дослідження свідчать про збереження високого рівня недовіри громадян до судової системи України. Згідно з опитуванням, організованим Фондом «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва, проведеним спільно із соціологічною службою Центру Разумкова у грудні 2023 року [19], 60% респондентів не довіряють Верховному Суду, тоді як рівень довіри становить лише 22%. Недовіра до судової системи є сталим явищем незалежно від регіону проживання чи фінансового становища громадян. Основними чинниками формування недовіри є поширення корупційних проявів серед суддів, їх безкарність, внутрішня підтримка в судовій системі (45%), низький рівень етичності суддів (42%), а також їх політична та олігархічна залежність (41%);

Міжнародні партнери, зокрема, Європейський Союз, наголошують на необхідності судової реформи як ключової умови для кандидатства України в Євросоюзі. Звіт Європейської Комісії за 2024 рік підкреслює, що прогрес у забезпеченні незалежності судів є обов'язковим для подальшої євроінтеграції, а також надає рекомендації щодо залучення міжнародних експертів до відбору суддів і створення незалежних наглядових механізмів для зменшення політичного впливу на процес формування суддівського корпусу та ухвалення ними рішень. Часткове впровадження цих кроків уже відбувається, зокрема, через створення Етичної ради при Вищій раді правосуддя, до складу якої залучено міжнародних експертів, а також завдяки консультативній співпраці з Венеціанською комісією щодо реформування органів суддівського

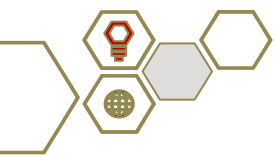

самоврядування, але їх реалізація повільна через війну та внутрішні політичні виклики [20].

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну, що триває з 2022 року, додатково ускладнює судову реформу. Збільшення корупційних ризиків через надзвичайні витрати, вимагає посилення судового нагляду з метою запобігання зловживанням. Водночас брак ресурсів, зокрема недостатнє фінансування судової системи та антикорупційних органів, а також безпекові виклики, що спричинені війною, суттєво обмежують їхню спроможність ефективно здійснювати свою діяльність та протидіяти корупції. Без значного прогресу в судовій реформі інвестори продовжують сприймати антикорупційні реформи як неповні.

Війна створює умови для зростання корупційних ризиків через нестабільність і перерозподіл ресурсів, відсуваючи антикорупційні заходи на другий план, оскільки основна увага держави зосереджена на мобілізації людських і матеріальних ресурсів для оборони країни та захисту критичної інфраструктури. Водночас, незважаючи на ці виклики, Україна зберегла базову функціональність державних інституцій, що забезпечило мінімальний рівень антикорупційного контролю, особливо у сфері розподілу іноземної військової, гуманітарної та фінансової допомоги [21].

У 2024 році підтримка міжнародних донорів залишалася критично важливою для гарантування соціальної стійкості України під час повномасштабного воєнного конфлікту [22]. Для розуміння масштабів міжнародної підтримки розглянемо структуру допомоги за джерелами. Головними донорами виступили Європейський Союз із внеском у 17,3 млрд доларів США, Сполучені Штати Америки - 8,3 млрд доларів, Міжнародний валютний фонд - 5,3 млрд доларів, Японія - 4,3 млрд доларів та Світовий банк — 3,2 млрд доларів США. Значний внесок також надали інші країни, зокрема, Канада, Велика Британія, Норвегія, Республіка Корея, Іспанія та Банк розвитку

Ради Європи (рис. 1). Загальний обсяг зовнішньої підтримки сягнув 41,7 млрд дол. США, що дозволило уряду виконувати соціальні зобов'язання, включаючи виплату пенсій, зарплат у сфері освіти та охорони здоров'я, а також фінансування гуманітарних програм

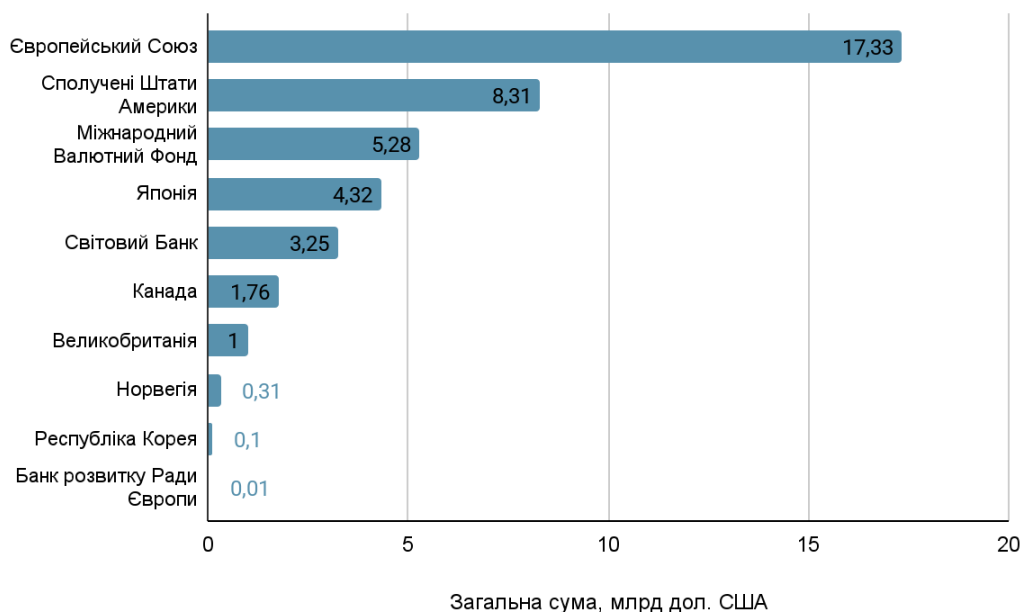
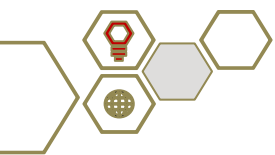

Рис. 2. Структура фінансової допомоги Україні у 2024 році за донорами
Джерело: складено автором на основі аналізу [22]

У цілому, від початку повномасштабної агресії міжнародні партнери надали Україні 115,2 млрд дол. США у вигляді бюджетної підтримки, що стало ключовим фактором збереження фінансової стабільності та стійкості державних інституцій [22].

Незважаючи на значний обсяг міжнародної підтримки, наданої Україні ключовими донорами, ефективність її використання обмежується системними проблемами, особливо у сферах безпеки та відбудови. Основною перешкодою залишається недостатня прозорість і неефективне витрачання коштів, коли значна частина міжнародної підтримки спрямовується на адміністративні витрати виконавців замість цільової реалізації проєктів, що викликає занепокоєння донорів і послаблює довіру до України.

Антикорупційні реформи в Україні є критично важливими для залучення інвестицій у відновлення країни та зміцнення довіри міжнародних донорів, особливо в умовах війни. Звіт The German Marshall Fund of the United States (GMF) під назвою «Антикорупційний фронт України» [23] пропонує рекомендації для України та її ключових партнерів – Європейського Союзу, Конгресу США та країн G7 – для посилення антикорупційної політики. Ці заходи спрямовані на підвищення прозорості, зміцнення інституцій та зниження корупційних ризиків, що є критично важливим для довіри інвесторів (табл. 1).

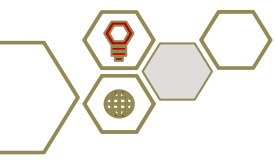
Таблиця 1

Рекомендації GMF для реалізації антикорупційних реформ України

Рекомендація	Значення для інвестора
Зміцнення незалежності НАБУ, САП, ВАКС	Підвищує ефективність розслідувань корупційних справ, знижуючи ризики для бізнесу
Моніторинг Вищої кваліфікаційної комісії суддів і Громадської ради	Забезпечує прозорий відбір суддів, зміцнюючи довіру до судової системи
Перегляд антиолігархічного законодавства та протидія монополіям	Зменшує вплив монополій, створюючи рівні умови для інвесторів
Обмеження політичного впливу на відбір суддів Конституційного суду	Підвищує незалежність Конституційного суду, сприяючи справедливому правосуддю
Завантаження проєктів відбудови до платформи DREAM	Забезпечує прозорість використання коштів, залучаючи донорські інвестиції
Прозорий відбір голови АРМА	Зміцнює довіру до управління активами, знижуючи корупційні ризики

Джерело: сформовано автором за даними [23]

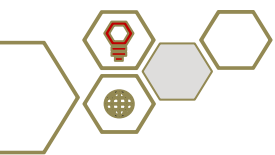
Отже, зміцнення незалежності антикорупційних органів та забезпечення прозорості в судових і управлінських процесах є ключовими рекомендаціями GMF для підвищення ефективності боротьби з корупцією в Україні. Ці заходи знижують ризики для бізнесу, посилюють довіру до судової системи та сприяють прозорому управлінню державними активами й донорськими

коштами. Впровадження таких реформ створює більш привабливе інвестиційне середовище та зміцнює правову систему країни.

Ефективність донорської підтримки залежить від координації зусиль всіх партнерів. Для цього у січні 2023 року створено Міжвідомчу донорську координаційну платформу, яка гармонізує зусилля донорів, забезпечуючи прозорий розподіл ресурсів для короткострокової допомоги та довгострокової реконструкції. Ця платформа забезпечує ефективну взаємодію між міжнародними донорами та фінансовими організаціями, сприяючи прозорій, підзвітній і узгодженій підтримці відбудови України. Її основна мета полягає у підвищенні рівня координації між ключовими суб'єктами, які надають як короткострокову фінансову допомогу, так і довгострокову підтримку для реконструкції та модернізації. Платформа відіграє важливу роль у гармонізації зусиль міжнародної спільноти, надаючи вчасну та ефективну допомогу Україні через прозоре управління фінансовими ресурсами та їх відповідність цільовим призначенням [24].

Іншим важливим аспектом є прозорість та підзвітність у використанні ресурсів міжнародних донорів. У червні 2023 року Європейська Комісія запропонувала механізм «Ukraine Facility» на 50 млрд євро (2024–2027). Для реалізації цього інструменту між Україною та Європейським Союзом було прийнято Закон України від 06.06.2024 № 3786-IX (набрав чинності 20.06.2024) «Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та ЄС щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України згідно з інструментом Ukraine Facility». Цим законом офіційно ратифіковано Рамкову угоду, яка регламентує спеціальні механізми впровадження фінансування ЄС для України. У документі визначено спеціальні механізми управління, контролю, нагляду, моніторингу, оцінювання, звітування та аудиту коштів згідно з інструментом Ukraine Facility. Також передбачено заходи для запобігання, виявлення, усунення та повідомлення про незаконні дії,

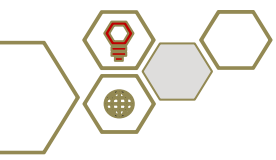

шахрайство, корупцію та іншу протиправну діяльність, яка впливає на фінансові інтереси Європейського Союзу, включно з конфліктами інтересів. Ці механізми спрямовані на забезпечення ефективного розслідування та притягнення до відповідальності компетентними органами Європейського Союзу та національними структурами. Регулярний моніторинг і оцінка проєктів відбудови у рамках Ukraine Facility дозволяють уникати корупції та адаптувати стратегії до нових умов [25, с. 559].

Отже, дотримання принципів прозорості, підзвітності та антикорупційних заходів є вирішальним для успішної відбудови України та залучення додаткової міжнародної підтримки. Держава має створити сприятливі умови для ефективного використання допомоги міжнародних донорів, що передбачає прозорі механізми управління ресурсами, чітку підзвітність, впровадження антикорупційних заходів і результативну співпрацю з партнерами. Такий підхід зміцнить довіру міжнародної спільноти та підвищить ефективність реалізації проєктів післявоєнної відбудови.

Висновки. Проведене дослідження дозволило комплексно проаналізувати вплив антикорупційних реформ України на довіру міжнародних інвесторів і донорів у контексті повномасштабної війни. Незважаючи на створення нових антикорупційних інституцій та певний прогрес за окремими показниками, ключовими викликами реалізації реформи залишаються обмежені ресурси, безпекові ризики та необхідність підвищення прозорості й ефективності державної політики.

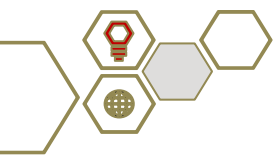
Зміцнення міжнародної довіри значною залежить від прозорого управління міжнародною допомогою, зокрема, через механізми Ukraine Facility та Міжвідомчої донорської координаційної платформи. Підзвітність і доброчесність у цій сфері мають критичне значення для післявоєнної відбудови країни.

Результати цього дослідження можуть слугувати базою для подальшого наукового аналізу та формування стратегічних рішень у сфері антикорупційної політики України, з урахуванням міжнародних і внутрішніх факторів.

Список використаних джерел

1. Предко М. Вплив корупції на систему публічного управління в Україні. *Litopys Volyni*. 2022. № 27. С. 262–267. DOI: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2022.27.43>.
2. Фердман Г. Корупційні загрози в правоохоронній діяльності та публічному адмініструванні України. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2024. № 2. С. 77–83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-2-11>.
3. Бандурка О. Запобігання корупції в умовах воєнного стану. *Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід: тези доповідей міжнар. наук.-практ. конф.* Харків. 2022. С. 20–22.
4. Миненко С. В., Штефан А. В., Вербицький О. В. Аналіз сприйняття корупції в Україні. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2024. Т. 1, № 13. С. 410–425. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0139>.
5. Шайло С. М. Особливості застосування законодавства щодо запобігання корупції в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. Вип. 74(2). С. 86–93. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.74.48>.
6. Марченко А. В. Антикорупційна реформа в Україні в умовах воєнного стану. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2023. Вип. 36. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.36.11>.

7. Грищук М. М. Міжнародний досвід запобігання та протидії корупції як ключовий інструмент реформування антикорупційної політики України. *Актуальні проблеми правознавства*. 2021. Вип. 3. С. 57–62.

8. Бродзь А. С. Напрями антикорупційної реформи в Україні в умовах сучасних викликів. *Публічна політика і державне управління в умовах війни*. 2024. С. 217–220.

9. Гвоздецький В. Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні: монографія. Київ: МП Леся, 2018. 592 с.

10. Васильєва О. І., Васильєва Н. В. Корупція – одна з найактуальніших проблем сучасності. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.6.1>.

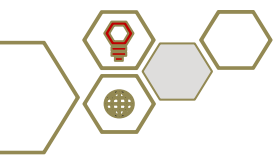
11. Гречанюк Р. Національні антикорупційні стратегії в системі запобігання корупції України. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. № 3. С. 29–35.

12. Кікалішвілі М. В. Стратегія й тактика протидії корупційній злочинності в Україні: монографія. Одеса: ВД «Гельветика», 2020. 415 с.

13. Сержанов В. В., Дяченко Т. А., Абрамов Ф. В. Корупція, неефективні інститути та європейська інтеграція. *Вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2022. № 44. С. 90–95.

14. Шевченко Н., Копитко М., Мігус І. Напрями зниження рівня корупції в Україні в умовах кризових явищ та підвищення необхідності легалізації доходів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. № 2(70). С. 21–28.

15. Яковенко Г. Б. Вимірювання рівня корупції: можливості сучасного етапу. *Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць Одеського регіонального ін-ту державного управління НАДУ при Президентові України*. 2018. Вип. 4(44). С. 169–174.

16. Корупція в Україні 2022: розуміння, сприйняття, поширеність. Звіт за результатами опитування населення та бізнесу. Національне агентство з питань запобігання корупції. Київ, 2021. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/1f23b766-e031-4c3f-81a4-0167b4f93116.pdf> (дата звернення: 05.06.2025).

17. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.Л. Федоренка. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 524 с.

18. Індекс сприйняття корупції 2024 (Corruption Perceptions Index – CPI). Київ: Transparency International Ukraine, 2025. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/en/> (дата звернення: 05.04.2025).

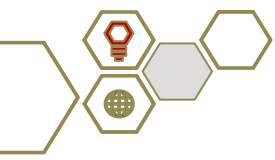
19. 60% українців не довіряють Верховному Суду, а пріоритетом вважають кадрове оновлення судової системи – опитування. Фондація DEJURE. Київ, 2023. URL: <https://dejure.foundation/60-ukrayincziv-ne-doviryayut-verhovnomu-sudu-a-priorytetom-vvazhayut-kadrove-onovlennya-sudovoyi-systemy-opytuvannya/> (дата звернення: 05.04.2025).

20. Commission Staff Working Document. Ukraine 2024 Report. Brussels, 2024. URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2024_en (дата звернення: 05.04.2025).

21. Kos D. War and corruption in Ukraine. *Eucrim*. 2022, № 2. С. 152–157. DOI: 10.30709/eucrim-2022-007.

22. Міністерства фінансів України. Офіційний вебсайт URL: <https://www.mof.gov.ua> (дата звернення: 05.04.2025)

23. Rudolph J., Eisen N., Bertron C. Ukraine's anti-corruption front. German Marshall Fund of the United States. *Alliance for Securing Democracy*. Brussels–Washington, 2022. URL: <https://securingdemocracy.gmfus.org/wp->

content/uploads/2023/06/Ukraine-Anticorruption-Front_digital.pdf
(дата звернення: 05.04.2025).

24. Панченко А. В. Роль міжнародної фінансової допомоги у відбудові економіки України в умовах війни. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. № 2(108). С.139–143.

25. Тичина В. П. Міжнародні процеси щодо відновлення та відбудови України від наслідків російсько-української війни. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 5. С. 558–560. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-5/138>.